

Yitzchak Yosef
The Rishon Lezion Chief Rabbi of Israel

יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

בס"ד, ז' אב תש"פ, 25-1538/פ'

"ונשמרתם מאד לנפשותיכם" **הנחיות הלכתיות לתשעה באב בצל מגפת הקורונה**

במענה לשאלות אחינו בית ישראל בארץ ובתפוצות, כיצד יש לנהוג בשנה זו בתענית תשעה באב, שיהפך עלינו לטובה ולברכה, בהיות והנגיף מתפשט והנגו זקוקים לרחמי שמים מרובים.

א. דברים האסורים משום סכנה - למדנו חז"ל שיש להיזהר בימי בין המצרים מכל דבר סכנה, מפני שהימים הללו מועדים לפורענות. [שלחן ערוך סי' תקנא סעיף יח]. ובשנה זו יש להיזהר ביתר שאת בכל הדברים האסורים משום חשש סכנה.

ב. רחיצה - יש להקל בשנה זו להתרחץ במים קרים, **בשבת שחל בו**, אף לאותם שנהגו להחמיר בכך ביתר השנים. [בית יוסף סי' תקנא סעי' ט. ילקוט יוסף ארבע תעניות עמ' שכא].

ג. תענית - לאחר התייעצות עם בכירי הרופאים במשרד הבריאות לעניין החייבים והפטורים מהתענית יש לנהוג כדלקמן:

- חולה קורונה מאומת הסובל מתסמינים, או חולשה יתירה, פטור מהתענית. ויאלץ רק דברים הנצרכים. וכיון שהוא חולה אין צורך לאכול לשיעורין ויאלץ כרגיל.
- חולה מאומת שאינו סובל משום תסמינים, חייב בתענית, אלא אם כן הרופא אמר לו שיאכל כדי שלא יבוא לידי חולי, שבמקרה זה יאכל וישתה לשיעורין כביום הכיפורים. ואם הרופא אמר לו שהוא בגדר חולה, אזי יאכל וישתה כרגיל. [ואף שבתשעה באב א"צ לאכול ולשתות לשיעורין, שבמקום חולי לא גזור רבנן מעיקרא, כאן שאינו חולה ממש, רק שלא יכבד חולי, נכון יותר שיאכל וישתה לשיעורין. ילקוט יוסף ארבע תעניות עמ' תיט, חכט].
- הנמצא בבירור חייב בתענית. כל שאין לו תסמינים כלל.
- חולה שסבל מדלקת ריאות חמורה וכדו', או שהיה מורדם ומונשם וכעת הבריא, צריך להיוועץ עם הרופא האם יכול לצום. ואם הרופא אומר שצריך לאכול ולשתות לא יחמיר על עצמו.
- אדם שבאמצע התענית מופיעים אצלו תסמיני הנגיף, כחום גבוה, שיעול, איבוד חוש הטעם והריח, דינו כחולה שפטור מתענית תשעה באב.
- העוסקים ברפואה דחופה וכבדיות קורונה לחולים, אם על ידי שיתענו יימנעו מלבלע את מלאכתם, בפרט אם עליהם ללבוש בגדים מיוחדים לצורך כך בחום היום, יש להקל להם לאכול ולשתות, ונכון שיאכלו וישתו לשיעורין.

ד. רחיצה וסיכה - מותר לחטא את הידיים במים וסבון או באלכוהול וכדו', כל שמתכוון לנקות.

ה. אמירת איכה וקנינות - יש לקיים מניינים קטנים ולהקפיד על הנחיות משרד הבריאות. ואפשר לנהוג לומר אחר התפלה מגילת איכה, וקדיש יהא שלמא, ואת יתר הקנינות יאמרו בבית, בלילה וביום, כדי שלא להיות בצבור זמן רב.

ו. מנהגי אבלות - אף מי שפטור מהתענית חייב לשמור את שאר הלכות ומנהגי האבלות כבכל שנה. שלא ללכת עם נעלי עור, שלא להחליף הבגדים, לא לרחוץ אף במים קרים, שלא ללמוד תורה בדברים המשמחים, ולא להסיח דעתו מאבלות על גלות השכינה.

ז. קריאת תהילים - מי שאינו יכול ללמוד בת"ב בדברים המותרים, כמו הלכות אבלות, מגילת איכה, איוב, וכדומה, יכול להקל ולקרוא תהילים דרך תפלה ובקשה.

ויהי רצון שהקב"ה יחיש לגואלינו ויבנה לנו את בית מקדשנו ותפארתנו. וישלח ארוכה ומרפא לכל עמו בית ישראל. ובימינו תיושע יהודה וישראל ישכון לבטח. אמן.

בברכת התורה,

יצחק יוסף
הראשון לציון
הרב הראשי לישראל